

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Budžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 722, +370 658 42 940, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

2025-12-30 Nr. TR1-3-(5.1E)

Kopija

Vilniaus miesto savivaldybės merui

TEIKIMAS

**DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023-01-18 SPRENDIMU NR. 1-1747
PATVIRTINTO PRIĖMIMO Į VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS BENDROJO UGDYMO MOKYKLAS
TVARKOS APRAŠO PAKEITIMO**

Vilniaus miesto savivaldybės taryba (toliau *ir* Taryba) 2023-01-18 priėmė sprendimą Nr. 1-1747 „Dėl Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo ir Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų aptarnavimo teritorijų žemėlapių patvirtinimo“¹, kurio 1 punktu patvirtino Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašą (2025-11-19 sprendimo Nr. 1-1552 redakcija)(toliau – Aprašas).

Aprašo 7, 15, 16, 17, 18, 19, 21.4, 51.1.3, 51.2.2, 51.4, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 64, 66, 67, 68, 71, 72, 73 ir 74 punktuose nustatyti asmenų priėmimo mokytis į savivaldybės mokyklas kriterijai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas bei savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas yra viena valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų². Savivaldybės, įgyvendindamos šias funkcijas (valstybines), turi įstatymų nustatyta sprendimų priėmimo laisvę. Savivaldybių veiklą įgyvendinant šias funkcijas riboja valstybės institucijų ir (ar) pareigūnų sprendimai³.

Švietimo tikslus, švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus nustato Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (toliau – Įstatymas).

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2cf75f40a6c911ed8df094f359a60216/asr>

² Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 6 punktą

³ Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nuo 2023-02-01 įsigaliojo Švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalies nuostata⁴, kurioje nurodoma, kad priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą tvarką nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), vadovaudamasi švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintais priėmimo kriterijais. Pastebėtina, kad įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, jog <...>Poreikis tikslinti Švietimo įstatymo 29 straipsnio 2 dalį kilo dėl to, kad nebūtų galimybės interpretuoti, jog galima nustatyti specialiuosius priėmimo į valstybinės ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus, nes pagal galiojančią nuostatą švietimo, mokslo ir sporto ministras nustato bendruosius priėmimo į valstybinės ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus. Savivaldybės, remdamosi įstatymine nuostata, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras nustato bendruosius priėmimo į valstybinės ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus, nustato papildomas priėmimo sąlygas, t. y. specialiuosius priėmimo kriterijus, nenumatytus teisės aktuose, pvz., į mokyklą priimamas vaikas, gyvenantis mokyklos aptarnavimo teritorijoje, o vaiku, gyvenančiu mokyklos aptarnavimo teritorijoje, laikomas vaikas, kurio vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) ir paties vaiko deklaruotos gyvenamosios vietos laikas mokyklai priskirtoje aptarnavimo teritorijoje yra dveji ir daugiau metų (einamųjų metų kovo 1 dieną). Specialiųjų priėmimo kriterijų nustatymas prieštarauja viešojo administravimo principams – įstatymo viršenybės ir nepiktnaudžiavimo valdžia (Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 ir 8 punktai), vietos savivaldos principui – savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo, t. y. savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus (Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktas). Atsisakius nuostatos, kad švietimo, mokslo ir sporto ministras nustato bendruosius priėmimo į valstybinės ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus mokyklų savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimas) negalės nustatyti specialiųjų priėmimo kriterijų. **Visus galimus priėmimo į valstybinės ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus nustatys švietimo, mokslo ir sporto ministras**⁵.<...>

Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą kriterijų sąrašas (toliau – Kriterijų sąrašas) yra patvirtintas

⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/2fa8f9a08c0d11ed8df094f359a60216/asr>

⁵ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/e0279e20618911ed9df7cabc9fe34d2f?jfwid=wmad9txal>

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024-01-24 įsakymu Nr. V-78⁶ (toliau – Įsakymas).

Kriterijų sąrašo 1 punkte nustatyta, kad priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą kriterijų sąrašas (toliau – Kriterijų sąrašas) nustato asmenų priėmimo į valstybines ir savivaldybių bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo mokyklas (toliau kartu – Mokykla) mokytis pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas kriterijus, o 2 punkte nurodoma, kad priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą tvarką nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir Kriterijų sąrašu.

Taigi, tiek Įstatymu tiek ir poįstatyminiu teisės aktu savivaldybės tarybai nustatyta pareiga tvirtinti priėmimo į savivaldybės mokyklas tvarką, tačiau nei Įstatymas, nei Įsakymas nesuteikia savivaldybės tarybai teisės ar pareigos nustatyti priėmimo į savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas kriterijus. Kaip jau minėta, įgyvendinti valstybines funkcijas savivaldybės gali tik pagal įstatymų nustatytą sprendimų priėmimo laisvę, todėl savivaldybių tarybos gali veikti tik ta apimti, kuri yra apibrėžta teisės aktais. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymas įpareigojo būtent Švietimo, mokslo ir sporto ministrą nustatyti visus galimus priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą kriterijus, į tai, kad yra Įsakymu patvirtintas Kriterijų sąrašas, darytina išvada, kad savivaldybių tarybos neturi diskrecijos teisės savo tvirtinamose priėmimo tvarkose nustatyti priėmimo kriterijų. Todėl, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad aukščiau nurodyti Aprašo punktai prieštarauja Įstatymui, Įsakymui ir teisės principams.

Pastebėtina, kad Viešojo administravimo subjektas, kuris turi teisę priimti norminius administracinius aktus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, šią teisę turi įgyvendinti įstatymų leidėjo suteiktos kompetencijos ribose (2013-05-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-880/2013, LVAT biuletenis Nr. 25, 2013, 228–242 p.).

Kriterijų nustatymas savivaldybės tarybos tvirtinamame Aprašte taip pat prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš

⁶ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f3536690ba8511eea5a28c81c82193a8/asr>

pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u:

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai svarstyti Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023-01-18 sprendimu Nr. 1-1747 „Dėl Priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas tvarkos aprašo ir Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų aptarnavimo teritorijų žemėlapių patvirtinimo“, pakeitimo klausimą, panaikinant Aprašo 7, 15, 16, 17, 18, 19, 21.4, 51.1.3, 51.2.2, 51.4, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 64, 66, 67, 68, 71, 72, 73 ir 74 punktuose nustatytus priėmimo į Vilniaus miesto savivaldybės mokyklas kriterijus.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad meras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, privalo artimiausiame Vilniaus miesto savivaldybės tarybos posėdyje informuoti savivaldybės tarybos narius apie šį teikimą.

Vyriausybės atstovė Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Gedmantė Eimontienė

I. Jablonskienė, mob. +370 609 54643, el. p. inga.jablonskiene@vaistaiga.lt